

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 48-00-105/21.04.2017 г.

ДО
Д-Р ИНЖ. ИВАН КАРАЛЕЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
НА КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ
В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
БУЛ. „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“ №1
1164 ГР. СОФИЯ

На Ваш изх. № КИИП-ЦУ-043/01.03.2017 г.

Относно: Състояние и развитие на Хидроенергетиката в РБългария

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАРАЛЕЕВ,

В отговор на ваше писмо с наш вх. № 48-00-105/08.03.2017 г. от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), в което се излагат твърдения, че изградените водноелектрически централи (ВЕЦ) в страната през последните десет години променят характера на реките и се правят предложения за промяна на нормативната уредба, Министерство на околната среда и водите изразява следното становище:

Министърът на околната среда и водите е компетентен орган по издаване на разрешителни за водовземане от комплексни и значими язовири по Приложение 1 към чл.13 на ЗВ. Използването на водите за електропроизводство от тези язовири се явява използване на регулирани води (не на течащи води). Комплексните и значими язовири са сезонни, годишни и многогодишни изравнители на оттока.

Водноелектрическите централи, които използват водите на язовирите, могат да бъдат подязовирни и деривационни. И в двата случая водовземането се осъществява чрез водовземна кула, която е разположена в язовирното езеро и няма отношение към оттока след язовира. Подязовирните ВЕЦ отвеждат преработените води непосредствено след язовирната стена, като при работа на ВЕЦ се изпускат многократно повече води от минимално допустимия отток. При деривационни централи и в неработен режим на подязовирни ВЕЦ, осигуряването на минимално допустимия отток след язовирните стени на комплексните и значими язовири се осъществява чрез основен изпускател или други облекчителни съоръжения.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6523, Факс: +359(2) 987 35 61

Чрез месечните графици за използване на водите от комплексните и значими язовири се предписват обеми в месечен аспект, които се освобождават с цел оводняване на речното корито. В много случаи този обем е различен през периода на маловодие и периода на пълноводие, като същият е съобразен с конкретните изисквания надолу по течението на реката.

Предвид необходимостта от постоянното освобождаване на води за оводняване на речното корито след язовирните стени, на много от язовирните стени включени в Приложение 1 на ЗВ са монтирани малки турбини, със застроено водно количество съобразено с екологичното водно количество, като по този начин от една страна се гарантира целогодишно осигуряване на необходимия минимум, а от друга не се допуска освобождаване на регулирани, енергийно непреработени води.

Други възможни схеми, при които се използват водите от комплексните язовири за електропроизводство, са тези при които се отклоняват води след язовирните стени, чрез изграждане на водохващания на канали на „Напоителни системи“ и/или други отвеждащи деривации, например промишлени водопроводи.

При тези схеми няма изграждане на съоръжения в естествени течения и тези ВЕЦ работят на подчинен режим, свързан с целите на деривацията. В голяма част от издадените разрешителни с този тип водоземания, отработените от ВЕЦ води се отвеждат в намиращи се в близост реки или дерета, като по този начин допълнително се подхранва оттока в поречието.

По отношение на рибните проходи на големи язовири, следва да припомним, че съгласно решение на междуведомствена работна група, както от икономическа, така и от екологична гледна точка не е целесъобразно изграждане на рибни проходи на големите язовири и на съоръжения с височина повече от 10м.

Съгласно гореизложеното, за схеми използващи водите на комплексни и значими язовири, няма необходимост от преработване на нормативната уредба за проектиране на ВЕЦ.

Относно направеното предложение за съставяне на нова Наредба за проектиране и изграждане на ВЕЦ, считам че всички етапи свързани с осъществяване на инвестиционно намерение за изграждане на ВЕЦ са съпроводени от нормативно регламентирани процедури.

Относно липсата на Наредба за проектиране и изграждане на рибни проходи, в Закона за водите (ЗВ) са въведени необходимите нормативни изисквания при разрешителния режим, съгласно които е задължително изграждането на нови ВЕЦ да е придружено с изграждане на съоръжения, осигуряващи непрекъснатост на реката. Съгласно изискванията на Закона за водите (ЗВ), при подаване на заявление и документация за издаване на разрешителни за водоземане от повърхностен воден обект (река) по чл.44 и чл.46, ал.1, т.1 от ЗВ, за което е необходимо изграждане на съоръжение за водоземане, се изисква представянето на проект на рибен проход. Проектът следва да бъде изготвен от правоспособно лице, притежаващо професионална квалификация "магистър-инженер" по специалността, свързана с вида на исканото разрешително, и е регистрирано по реда на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране. В издаваните разрешителни се вписват

параметрите на съоръженията (включително рибния проход), които следва да бъдат изградени в съответствие с представените проекти.

Във вторите Планове за управление на речните басейни (ПУРБ 2016 – 2021г.) са въведени препоръки при изграждане на рибните проходи, до влизане в сила на цитираната по-горе наредба за съобразяване при проектиране на рибните проходи с изискванията на ръководството на организацията по прехрана и земеделие към ООН (ФАО).

Във връзка с ниските нива на санкции за нанесените от ВЕЦ щети на екосистемите, Ви напомням, че с решение на Министерски съвет от 21.12.2016 г. е прието изменение на „Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, целяща осигуряване приноса на водоползвателите към възстановяване на разходите за водни услуги и осигуряване на икономически стимули за ефективно използване на водите като е въведено за пръв път заплащане на такса за съоръжения, функциониращи без рибни проходи.

Относно недостатъчния контрол от страна на компетентните органи, Басейновите дирекции извършват контрол за спазване на условията на издадените разрешителни за водовземане, както и при сигнали и жалби, подадени от физически и юридически лица, като отделят специално внимание при извършвания контрол на спазване на изискванията от действащите ВЕЦ.

С цел засилване на ефективността и обхватността на контрола през 2016 г със Заповед РД-435/29.07.2016 г. Министерът на околната среда възложи на Басейновите дирекции и РИОСВ извършване на съвместни проверки на всички действащи ВЕЦ, относно спазване на екологичното законодателство, вкл. при констатиране на нарушения съставянето на актове за установяване на административни нарушения и последващо издаване на наказателни постановления да се извършва във възможно най-кратък срок.

Относно предложението временно да се ограничи издаването на нови разрешения за строеж на ВЕЦ, строителството като инвестиционен процес се регулира от правилата на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и поставеният въпрос е извън компетенциите на МОСВ.

РЕНЕТА КОЛЕВА

Заместник-министър на околната среда и водите

